

Siła wyższa lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności.

W związku z coraz częstszymi przypadkami wystąpienia w naszym województwie działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności tj. podtopienia i gradobicia, uprzejmie informuję, że stosownie do postanowień art. 72 rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności (podtopienia, gradobicie, susza) rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o zaistniałych okolicznościach, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie **10 dni** od daty ustania tych okoliczności oraz dołączyć dowód potwierdzający wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności.

Przypadki działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, określone zostały w art. 31 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009r ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i obejmują:

- **śmierć rolnika,**
- **długookresowa niezdolność rolnika do pracy,**
- **poważna klęska żywiołowa z znacznym stopniem dotycząca grunty rolne gospodarstwa,**
- **zniszczenie budynków inwentarskich gospodarstwa w drodze wypadku,**
- **epidemia dotycząca część lub cały inwentarz żywy gospodarza.**

Dowodami potwierdzającymi działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 31 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 i w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca 2007 r. w sprawie rodzajów dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności (Dz. U. Nr 46, poz. 308) są:

- 1) odpis skrócony aktu zgonu rolnika;
- 2) zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydane na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 3) protokół oszacowania szkód w uprawach rolnych, spowodowanych zwłaszcza klęską suszy, gradobiciem, nadmiernymi opadami atmosferycznymi, osuwiskami ziemi, wymarznieniem, powodzią, huraganem, pożarem lub plagą gryzoni, sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce powstania szkody na podstawie przepisów o szczegółowych kierunkach działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobach ich realizacji;
- 4) pisemne oświadczenie rolnika o położeniu gospodarstwa rolnego na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej na podstawie przepisów o stanie klęski żywiołowej;
- 5) decyzja właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, wydana na podstawie przepisów o ochronie roślin, nakazująca zniszczenie roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w przypadku wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia organizmów kwarantannowych;
- 6) decyzja właściwego organu nadzoru budowlanego, wydana na podstawie przepisów prawa budowlanego, określająca zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia budynku służącego gospodarce rolnej do czasu wykonania robót doprowadzających budynek do stanu właściwego;
- 7) decyzja właściwego powiatowego lekarza weterynarii, wydana na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nakazująca zabicie lub ubój zwierząt chorych lub zakażonych, podejrzanych o zakażenie lub o chorobę albo zwierząt z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt;
- 8) odpis postanowienia sądu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania;
- 9) wezwanie sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu.

Natomiast w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)” objętym Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, wyjątkowe okoliczności zostały określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny. Wyjątkowe okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot płatności określa art. 47 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15), i § 9 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2009 r., nr 40, poz.329). Warunkiem uznania, że z uwagi na siłę wyższą płatność nie podlega zwrotowi, jest poinformowanie Agencji przez beneficjenta o tym fakcie, zgodnie z art. 47 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006, tj. **w ciągu 10 dni roboczych od dnia, w którym rolnik jest w stanie dokonać tej czynności. Udokumentowanie w/w okoliczności nie powoduje konieczności zwrotu płatności ONW.**

Stosownie do przepisów ustawy z dnia z dnia 9 maja 2008r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 77, poz. 214 ze zm.), oszacowania szkód w uprawach rolnych, spowodowanych klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznienia, powodzi, huraganu, pożaru lub osuwisk ziemi, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, **dokonuje komisja powołana przez wojewodę** właściwego ze względu na miejsce powstania szkody. W myśl przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich szkody spowodowane przez powódź oznaczają szkody powstałe wskutek:

- 1) zalania terenów w następstwie podniesienia się poziomu wód płynących lub stojących,
- 2) zalania terenów wskutek deszczu nawalnego,
- 3) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i podgórskich.

W świetle powyższego zobowiązuję Kierowników Biur Powiatowych o przekazanie powyższych informacji do Urzędów Gmin, Instytucji związanych z rolnictwem oraz Sołtysów celem przypomnienia rolnikom o terminie i sposobie zgłaszania działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności w przypadku ubiegania się o przyznanie płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego oraz ONW, oraz umieszczenie stosownego komunikatu w przedmiotowej sprawie na tablicy ogłoszeń Biura Powiatowego.

*Artykuł Podkarpackiego Oddziału Regionalnego ARiMR
Biuro Działań Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich*